Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Italien

Millaisista rikoksista korvausta voi saada?

Valtion maksamaa korvausta voidaan hakea kaikista henkilöön kohdistuvista tahallisista väkivaltarikoksista sekä rikoslain 603 a §:ssä tarkoitetuista laittomista välitystoimista ja työvoiman hyväksikäytöstä. Poikkeuksena ovat pahoinpitely (*percosse*) ja ruumiinvamman aiheuttaminen (*lesioni*) rikoslain 581 §:ssä ja 582 §:ssä tarkoitetun mukaisesti, paitsi jos asiaan liittyy 583 §:ssä tarkoitettuja raskauttavia asianhaaroja (eli jos rikoksista aiheutuu hyvin vakavia seurauksia, jotka on lueteltu erikseen).

Millaisista vahingoista korvausta voi saada?

Korvausta voidaan hakea ainoastaan sairaanhoitokulujen ja avusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Jos kyseessä on kuitenkin seksuaalinen väkivalta, henkirikos, erittäin vaikea henkilövahinko tai pysyvästä kasvovammasta aiheutunut kosmeettinen haitta, uhreille myönnetään ministeriön asetuksen mukainen kiinteä korvaus, vaikka maksettavia sairaanhoitokuluja tai avusta aiheutuneita kustannuksia ei olisikaan.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksen uhrina kuolleen henkilön omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta?

Korvaukseen ovat oikeutettuja asianomistaja (uhri), tai jos uhri on kuollut, tämän leski ja lapset. Jos uhrilla ei ollut puolisoa tai lapsia, korvaus maksetaan hänen vanhemmilleen, tai jos vanhempia ei ole, korvaus maksetaan uhrin kanssa asuneille sisaruksille, jotka olivat uhrin huollettavia rikoksen tapahtuma-aikaan. Samaa sukupuolta olevien henkilöiden rekisteröidyn parisuhteen osapuolta kohdellaan kuin puolisoa. Jos uhri ei ollut naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa, samassa taloudessa asuvaa kumppania, jolla on uhrin kanssa lapsia tai joka asui uhrin kanssa kolmen vuoden ajan ennen rikoksen tapahtumista, kohdellaan kuin puolisoa. Jos korvauksen hakijoita on useampi kuin yksi, korvaus jaetaan osuuksiin hakijoiden perintöoikeuksia vastaavasti.
Henkilön oikeutta korvaukseen on rajoitettu tietyissä tapauksissa:
kun uhri (tai korvaukseen oikeutettu henkilö) on tahallisesti tai tuottamuksellisesti ollut osallisena kyseisen rikoksen tai muiden siihen liittyvien rikosten toteuttamisessa rikosprosessilain 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla
kun uhri on tuomittu lainvoiman saaneella tuomiolla jostakin rikosprosessilain 407 §:n 2 momentin a alakohdassa mainituista rikoksista tai tulo- tai arvonlisäveron kiertämistä koskevan lainsäädännön rikkomisesta tai kun hän on hakemuksen toimittamisen aikaan rikosoikeudellisen menettelyn kohteena jonkin edellä mainitun rikoksen vuoksi.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksesta hengissä selvinneen uhrin omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta tässä tapauksessa?

Rikoksesta hengissä selvinneen uhrin perheenjäsenillä on oikeus nostaa kanne rikoksentekijää vastaan (siviililain 2043 § ja 2059 §) kärsimistään omaisensa vammasta johtuvista epäsuorista (aineettomista) vahingoista. Tässä tapauksessa voimassa olevassa laissa ei kuitenkaan säädetä valtion maksamasta korvauksesta (laki nro 122/2016 sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro 167/2017). Väkivaltarikosten uhreja koskevan lainsäädännön nojalla edellä mainitut henkilöt ovat oikeutettuja etuuksiin ainoastaan siinä tapauksessa, että he ovat rikoksen uhrina kuolleen omaisia.

Voinko saada korvausta, vaikka en ole EU-maan kansalainen?

Korvausta voidaan myöntää ainoastaan Italiassa tai toisessa EU-maassa asuville korvauksen hakijoille.

Voinko hakea korvausta tässä maassa, jossa asun tai josta olen kotoisin (asun tässä maassa tai olen sen kansalainen), vaikka rikos tehtiin toisessa EU-maassa? Voinko hakea korvausta tässä maassa sen maan sijasta, jossa rikos tehtiin? Jos voin, millä edellytyksillä?

Uhri voi toimittaa korvaushakemuksen Italiassa maan päättäville viranomaisille **sillä edellytyksellä, että rikos tapahtui Italiassa**.

Onko tehtävä ensin rikosilmoitus poliisille, ennen kuin voi hakea korvausta?

Ei, mutta korvaushakemus tulee toimittaa 60 päivän kuluessa päätöksestä, jossa todetaan, että rikoksentekijää ei ole tunnistettu (*decisione che ha definito il giudizio per essere ignoto l'autore del reato*), viimeisestä tuloksetta toteutetusta täytäntöönpanotoimesta tai päivästä, jona rikostuomio saa lainvoiman.

Onko odotettava mahdollisen poliisi- tai rikostutkinnan tuloksia, ennen kuin voi hakea korvausta?

Ks. edellä:
Korvaushakemus tulee toimittaa **60 päivän kuluessa päätöksestä**, jossa todetaan, että rikoksentekijää ei ole tunnistettu, viimeisestä tuloksetta toteutetusta täytäntöönpanotoimesta tai päivästä, jona rikostuomio saa lainvoiman.

Onko ensin haettava korvausta rikoksentekijältä (jos hänet on tunnistettu)?

Edellä kuvatun mukaisesti korvausvaatimukseen tulee liittää mukaan asiakirjat, jotka osoittavat, että vahingonkorvauksen periminen rikoksentekijältä ei onnistunut, että viimeinen täytäntöönpanotoimi ei tuottanut tulosta tai että rikostuomio on saanut lainvoiman.
Tätä edellytystä ei sovelleta, kun rikoksentekijää ei ole tunnistettu, kun rikoksentekijä on anonut tai hänelle on myönnetty valtion puolesta oikeusapua rikos- tai siviilioikeudellisiin menettelyihin asiassa, jossa hänet on todettu syylliseksi, tai kun rikoksentekijä on murhannut nykyisen tai entisen puolisonsa, rekisteröidyn parisuhteensa toisen osapuolen, vaikka parisuhde olisi päättynyt, tai nykyisen tai entisen kumppaninsa, jonka kanssa rikoksentekijä on asunut pitkään yhdessä.

Voinko saada korvausta, vaikka rikoksentekijää ei ole tunnistettu tai tuomittu? Jos voin, mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

Korvaushakemukseen on liitettävä jäljennös tuomiosta, joka on annettu jostakin laissa luetelluista rikoksista, tai jäljennös päätöksestä, jossa todetaan, että rikoksentekijää ei ole tunnistettu.

Onko korvausta haettava johonkin määräaikaan mennessä?

Edellä mainitun mukaisesti korvaushakemus tulee toimittaa **60 päivän kuluessa päätöksestä**, jossa todetaan, että rikoksentekijää ei ole tunnistettu, viimeisestä tuloksetta toteutetusta täytäntöönpanotoimesta tai päivästä, jona rikostuomio saa lainvoiman.

Mitä vahinkoja ja kuluja korvaus kattaa?

Korvaus *kattaa* esimerkiksi
a) rikoksen uhrin osalta
– aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:
vahingosta aiheutuneet terveydenhoitokulut (sairaanhoito – avo- ja sairaalahoito, toipuminen)
vahingosta aiheutuneet lisätarpeet tai -kulut (mm. huolenpito ja apu, tilapäinen tai jatkuva hoito, pitkäaikainen kuntoutus ja fysioterapia, asuntoon tehtävät muutokset, erityisapuvälineet)

pysyvä vammautuminen (invaliditeetti ja muut pysyvät vammat)
ansionmenetykset hoidon ajalta tai sen jälkeen (muun muassa alentunut ansiokyky tai kyky maksaa elatusapua)
ansiomahdollisuuksien menetykset
vahinkotapahtumaan liittyvistä oikeudellisista menettelyistä aiheutuvat kustannukset, esim. asianajokulut ja tuomioistuinmaksut
korvaus varastetuista tai vahingoittuneista henkilökohtaisista tavaroista
muut
– psyykkiset vahingot:
uhrin kipu ja kärsimys
b) oikeudenhaltijoiden tai uhrin omaisten osalta
– aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:
hautauskulut
terveydenhoitokulut (esim. lähiomaisen saama psykoterapia, avo- ja sairaalahoito, kuntoutus)
elatusavun tai ansiomahdollisuuksien menetys
– psyykkiset vahingot:
omaisten tai oikeudenhaltijoiden kipu tai kärsimys tai omaisille maksettava korvaus uhrin kuoltua.
Ellei tiettyjä rikoksia koskevien muiden säännösten nojalla ole toteutettu suotuisampia toimenpiteitä, korvausta maksetaan terveydenhoitokulujen ja avusta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi. Jos kyseessä on kuitenkin seksuaalinen väkivalta, henkirikos, erittäin vaikea henkilövahinko tai pysyvästä kasvovammasta aiheutunut kosmeettinen haitta, uhrit saavat kiinteän korvaussumman, vaikka maksettavia terveydenhoitokuluja tai avusta aiheutuneita kustannuksia ei olisikaan.

Maksetaanko korvaus kertasummana vai kuukausierinä?

Pääsääntöisesti korvaus maksetaan kertasuorituksena mafiatyyppisten rikosten, kiristyksen, kiskonnan ja tahallisen väkivaltarikoksen uhrien tukemiseksi perustetusta rahastosta (*Fondo di rotazione per la solidarieta' alle vittime dei reati di tipo mafioso, delle richieste estorsive, dell'usura e dei reati intenzionali violenti*), jota hallinnoi sisäministeriö, kunakin vuonna käytettävissä olevien varojen puitteissa.
Siinä tapauksessa, että rahastossa ei ole tarpeeksi varoja kyseiselle vuodelle, korvaukseen oikeutetut henkilöt voivat saada osan korvauksesta kyseisenä vuonna ja loput seuraavina vuosina ilman lisämaksua, korkoa tai arvonmuutoksia.

Millä tavalla oma käyttäytymiseni rikoksen jälkeen, rikosrekisteritietoni tai yhteistyöstä kieltäytyminen korvausmenettelyjen yhteydessä saattaa vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta, ja miten se vaikuttaa korvauksen määrään?

Korvaus maksetaan sillä ehdolla, että uhri ei ole ollut tahallisesti tai tuottamuksellisesti osallisena kyseisen rikoksen tai muiden siihen liittyvien rikosten toteuttamisessa, että uhria ei ole tuomittu lainvoimaisella tuomiolla mistään rikosprosessilain 407 §:n 2 momentin a alakohdassa mainitusta rikoksesta (mielivaltainen tuhoaminen, ryöstely ja joukkomurha, osallistuminen sisällissotaan tai mafiatyyppiseen rikolliseen ryhmittymään, yleisen turvallisuuden vaarantaminen, henkirikos, ryöstö, kiristys, ihmisryöstö, terrorismi, osallistuminen haitalliseen salaliittoon, osallistuminen aseelliseen salaliittoon, räjähteiden hallussapito, ryöstöntapainen kiristys, huumausaineet, orjuutus, lapsiprostituutio ja -pornografia, ihmiskauppa, orjuus, seksuaalinen väkivalta, alaikäisiin sekaantuminen, joukkoraiskaus) tai tulo- tai arvonlisäveron kiertämistä koskevan lainsäädännön rikkomisesta, ja että uhri ei ole korvaushakemuksen toimittamisen aikaan rikosoikeudellisen menettelyn kohteena minkään edellä mainitun rikoksen vuoksi.

Millä tavalla taloudellinen tilanteeni vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Uhrin tulot eivät vaikuta oikeuteen saada korvausta.

Onko muita kriteerejä, jotka vaikuttavat mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Korvaus maksetaan sillä ehdolla, että uhri ei ole saanut samasta rikoksesta vuonna 2016 annetun lain nro 122 11 §:ssä säädetyn suuruista tai suurempaa korvausta mistään julkisesta tai yksityisestä lähteestä. Jos uhri on jo saanut uhrin asemassa ja rikoksen suorana ja välittömänä seurauksena vuonna 2016 annetun lain nro 122 11 §:ssä säädettyä pienempää korvausta julkisesta tai yksityisestä lähteestä, hänelle maksetaan ainoastaan korvausten välinen erotus.

Miten korvauksen määrä lasketaan?

Korvauksen määrä vastaa aiheutuneita kuluja ja rajoittuu sovellettavassa laissa ja sen täytäntöönpanoa koskevassa ministeriön asetuksessa säädettyihin määriin.

Onko korvauksen määrällä ala- tai ylärajaa?

Sisäministeriön ja oikeusministeriön yhteistyössä valtiovarainministeriön kanssa 22. marraskuuta 2019 antamassa asetuksessa (7. heinäkuuta 2016 annetun lain nro 122 11 §:n 3 momentissa säädetyn mukaisesti) säädetään seuraavaa:
1. Korvaus, joka maksetaan 7. heinäkuuta 2016 annetun lain nro 122 11 §:n nojalla, määritetään seuraavasti:
a) henkirikoksesta 50 000 euroa
b) henkirikoksesta, jonka tekijä on uhrin nykyinen tai entinen puoliso tai kumppani, korvaus on 60 000 euroa, ja se maksetaan ainoastaan uhrin lapsille
c) seksuaalisesta väkivallasta 25 000 euroa, ellei rikoksen ei katsota olevan lievempi rikoslain 609 a §:n kolmannen momentin mukaisesti
d) rikoslain 583 §:n 2 momentissa tarkoitetusta erittäin vaikeasta henkilövahingosta ja rikoslain 583 d §:ssä tarkoitetusta pysyvästä kasvovammasta aiheutuneesta kosmeettisesta haitasta 25 000 euroa.
2. Kohdassa 1 tarkoitetuista rikoksista maksettavaa korvausta suurennetaan todistettuja sairaanhoito- ja huolenpitokuluja vastaavasti enintään 10 000 eurolla.
3. Muiden kuin kohdassa 1 mainittujen rikosten tapauksessa korvataan ainoastaan todistetut sairaanhoito- ja huolenpitokulut enintään 15 000 euroon asti.

Onko minun mainittava korvausvaatimuksen määrä hakemuslomakkeessa? Jos on, onko olemassa ohjeita siitä, miten vaadittu määrä lasketaan, tai muista korvausvaatimukseen liittyvistä näkökohdista?

Terveydenhoitokulujen ja avusta aiheutuneiden kustannusten kokonaismäärä on täsmennettävä, ja niistä on esitettävä todistusasiakirjat.

Vähennetäänkö muualta (esim. työnantajan vakuutuksesta tai yksityisestä vakuutuksesta) mahdollisesti saamieni korvausten määrä viranomaisen tai muun elimen maksamasta korvauksesta?

Korvaus maksetaan sillä ehdolla, että uhri ei ole saanut samasta rikoksesta millään perusteella vuonna 2016 annetun lain nro 122 11 §:ssä säädettyä suurempaa korvausta mistään julkisesta tai yksityisestä lähteestä. Jos uhri on jo saanut uhrin asemassa ja rikoksen suorana ja välittömänä seurauksena vuonna 2016 annetun lain nro 122 11 §:ssä säädettyä pienempää korvausta julkisesta tai yksityisestä lähteestä, hänelle maksetaan ainoastaan korvausten välinen erotus.

Voiko korvauksesta saada ennakkoa? Jos voi, millä edellytyksillä?

Ei voi.

Voinko saada täydentävää tai lisäkorvausta (esim. olosuhteiden muuttumisen tai terveydentilani huononemisen perusteella) sen jälkeen, kun korvaushakemus on ratkaistu?

Et voi. Täydentäviä hakemuksia voi kuitenkin olla mahdollista toimittaa siinä tapauksessa, että ilmenee uusia terveydenhoitokuluja; päättävän viranomaisen tulee arvioida tämä.

Mitä asiakirjoja hakemukseen on liitettävä?

Asianosaisen, tai mikäli rikoksen uhri on kuollut, muun korvaukseen oikeutetun henkilön on toimitettava korvaushakemus henkilökohtaisesti tai erikseen valtuutetun henkilön välityksellä (*a mezzo di procuratore speciale*). Jotta hakemus voidaan ottaa käsiteltäväksi, siihen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

a) jäljennös tuomiosta, jolla rikoksentekijä tuomitaan jostakin 11 §:ssä luetellusta rikoksesta, tai jäljennös päätöksestä, jossa todetaan, että rikoksentekijää ei ole tunnistettu

b) asiakirjat, joilla osoitetaan, että vahingonkorvausta koskevat täytäntöönpanomenettelyt rikoksentekijää vastaan eivät ole tuottaneet tulosta; tämä ei kuitenkaan ole välttämätöntä silloin, kun rikoksentekijää ei ole tunnistettu tai kun rikoksentekijä on anonut tai hänelle on myönnetty valtion puolesta oikeusapua rikos- tai siviilioikeudellisiin menettelyihin asiassa, jossa hänet on todettu syylliseksi

c) valaehtoisen todistuksen korvaava ilmoitus (*dichiarazione sostitutiva dell'atto di notorietà*) esteiden puuttumisesta ja edunsaajan asemasta

d) lääkärintodistus, jossa mainitaan lääketieteellisestä hoidosta aiheutuneet kustannukset, tai rikoksen uhrin kuolintodistus.

Veloitetaanko hakemuksen vastaanottamisesta ja käsittelystä hallinnollisia tai muita maksuja?

Ei veloiteta.

Mikä viranomainen ratkaisee korvaushakemukset (kotimaisissa tapauksissa)?

Sisäministeriö.

Mihin hakemus lähetetään (kotimaisissa tapauksissa)?

Prefektuurille eli aluehallintovirastoon, jolla on toimivalta paikassa, jossa jostakin vuonna 2016 annetun lain nro 122 11 §:ssä tarkoitetusta rikoksesta tuomion antaneella oikeusviranomaisella on tuomiovalta, asianosaisen tai muun korvaukseen oikeutetun henkilön asuinpaikassa, jos rikoksen uhri on kuollut, tai valtuutetun oikeudellisen edustajan asuinpaikassa, jos uhri tai muu korvaukseen oikeutettu henkilö on Italian tai EU:n kansalainen, joka ei asu Italiassa. Luettelo asiaankuuluvista prefektuureista on osoitteessa

http://www.prefettura.it/portale/multidip/index.htm

Onko minun oltava läsnä korvaushakemusta ratkaistaessa tai muulloin menettelyn aikana?

Ei.

Kuinka kauan viranomaisen korvauspäätöksen tekeminen kestää (likimäärin)?

Italiassa päättävän viranomaisen on korvaushakemuksen vastaanotettuaan tehtävä päätös "viipymättä".

Jos olen tyytymätön viranomaisen päätökseen, miten voin riitauttaa sen?

Erityisiä mekanismeja ei ole. Koska päätös on hallinnollinen, se voidaan riitauttaa saman viranomaisen kansallisiin hallintomenettelyihin sovellettavien yleissääntöjen mukaisesti.

Mistä saan tarvittavat lomakkeet ja korvaushakemuksen tekemistä koskevat tiedot?

Kaikki tarvittavat tiedot antaa avustava viranomainen. Italiassa avustava viranomainen on korvauksen hakijan asuinpaikan tuomioistuimen yleisen syyttäjän virasto (*Procura della Repubblica*). Lomakkeet ovat 23. joulukuuta 2008 annetun ministeriön asetuksen nro 222 liitteenä. Asetuksessa vahvistetaan rikoksen uhreille maksettavista korvauksista annetun neuvoston direktiivin 2004/80/EY täytäntöönpanosta 9. marraskuuta 2007 annetun asetuksen nro 204 7 §:n mukaiset säännöt (*Decreto 23 dicembre 2008, n. 222, Regolamento ai sensi dell'articolo 7 del decreto legislativo 9 novembre 2007, n. 204, recante attuazione della direttiva 2004/80/CE relativa all'indennizzo delle vittime di reato*).

Voinko soittaa johonkin palvelunumeroon? Onko jollakin verkkosivustolla ohjeet korvaushakemuksen tekemisestä?

Tällaista palvelunumeroa tai verkkosivustoa ei ole.

Onko korvaushakemuksen tekemiseen mahdollista saada oikeudellista neuvontaa (juristilta)?

Ei. Tätä tehtävää hoitaa avustava viranomainen.

Onko olemassa uhrien tukijärjestöä, joka voisi auttaa hakemuksen tekemisessä?

Nämä tiedot toimittaneen tahon tietojen mukaan tällaista ei ole.

Päivitetty viimeksi: 03/05/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.